

ENERGETIKA

Državni HSE z milijoni polni šaleško brezno

Reševanje Premogovnika Velenje, ki so ga potopili TEŠ 6 in vprašljivi projekti nekdanjega prvega moža Milana Medveda, bo stalo najmanj 70 milijonov evrov. Da bi obdržali službe, pa so morali rudarji in drugi zaposleni sprejeti nižje plače.

✚ **Tomaž Modic**

Znana je cena reševanja Premogovnika Velenje pred bankrotom, ki jo bo moral plačati državni Holding Slovenske elektrarne (HSE). Za polnjenje luknje, ki je nastala zaradi nasedle naložbe TEŠ 6, zgrešene strategije in domnevno spornih poslov, bo šlo najmanj 70 milijonov evrov.

Za toliko posojil, odobrenih premogovniku v zadnjih dveh letih za plače in druge stroške, naj bi HSE že v kratkem pretvoril v njegov kapital. Predvideno je tudi dodatno financiranje premogovnika, da bi lahko ta nemoteno izvedel načrtovane sanacijske ukrepe. S tem bi odpravil insolventnosti in se po (prisilnem) odhodu dolgoletnega prvega moža **Milana Medveda** postavil nazaj na noge, velika večina zaposlenih v šaleškem revirju pa bi obdržala službe.

Prispevali bodo HSE in zaposleni

Pri sanaciji, s katero naj bi v premogovniku odlašali, dokler niso zabredli pregloboko, bodo sodelovali vsi udeleženci. Od HSE kot večinskega delničarja, same družbe, ki bo ostala brez pomembnega dela premoženja, in nazadnje zaposlenih, ki bodo morali zategniti pasove.

HSE, ki za reševanje izgubarske šaleške energetike namenja dobičke, ustvarjene na račun proizvodnje električne energije iz Dravskih elektrarn Maribor (DEM) in trgovanja, bo del dogovora izpolnil z že omenjeno dokapitalizacijo. Verjetno bo v breme kapitala pokrival tudi pretekle izgube premogovnika, ki so se lani povečale za okoli 33 milijonov evrov in presegle visokih 70 milijonov evrov. Letos naj bi mu za pokritje likvidnostnega primanjkljaja posodili dodat-

nih šest milijonov evrov, kar naj bi bila zadnja sredstva, ki jih bo HSE vložil v premogovnik. Ta naj bi pred koncem leta spreobrnil poslovanje in bil naposled sposoben sam poravnati stroške ter odplačevati najeta posojila.

Da bi zmanjšal dolgove in se izognil morebitnim prihodnjim izgubam, se bo premogovnik osredotočil na osnovno dejavnost, ukinil nedonosne programe ter prodal vse poslovno nepotrebne dejavnosti in premoženje. Tako naj bi se že odločili, da ne bodo več sodelovali pri reševanju finančnih težav podjetja Golte, lastnika istoimenskega smučišča in hotela, ampak bodo to prepustili občini. HTZ, največje invalidsko podjetje v državi, naj bi se umaknil iz gradbeništva in tekstilne dejavnosti. V podjetju PV Invest naj bi medtem racionalizirali poslovanje in ga pripojili matični družbi. Neznanka ostaja še eno gradbeno podjetje RGP. Z njim so v HSE hoteli sodelovati po vzoru HSE Investa, a je dogovornje na koncu padlo v vodo.

Visoko ceno bodo morali plačati tudi zaposleni v skupini Premogovnik Velenje. Januarja letos so s socialnimi partnerji dosegli sporazum o znižanju plač vsem delavcem in dodatkov nanje. Po naših informacijah rudarji odslej dobivajo deset odstotkov nižje plače, zaposlenim v režiji pa so jih oklestili še za nekoliko več. V zameno so se izognili odpuščanju. Če bo šlo vse po načrtih, bodo število zaposlenih zniževali s prodajo hčerinskih družb in z upokojevanjem, torej na mehak način. Plače si je znižalo tudi poslovodstvo, tako da bodo letos stroški dela nižji za slabih 14 odstotkov, prihranek pa bo skoraj osem milijonski.

Gradili, vlagali v nepremičnine, turizem...

Da bo premogovnik zaradi slabega poslovanja insolventen in da bo potreboval zajetno finančno injekcijo, so v HSE očitno vedeli že konec lanskega leta. Medtem ko so polnili njegovo prazno blagajno, so v poslovnem načrtu za leto predvideli dokapitalizacijo. Težave premogovnika se vlečejo že dalj časa, razlogov za finančni zlom pa je več.

Prvi je nedvomno gradnja najmanj 1,4

milijarde evrov vrednega šestega bloka TEŠ in njuna usodna soodvisnost. TEŠ je namreč glavni kupec premogovnika, na (pre)nizki ceni premoga iz velenjskega rudnika pa že ves čas temelji (ne)rentabilnost projekta. Tako so v TEŠ in Premogovniku Velenje ob odobritvi državnih poroštev obljubili ceno 2,25 evra na gigadžul. Toda ekonomika se je hitro porušila. V TEŠ zaradi uvedbe novega bloka porabijo do tretjino manj goriva, zato v premogovniku zaradi manj prodanega premoga niso več zmogli pokrivati odhodkov. Dodatno se je zapletlo konec lanskega leta, ko so zaradi težav v enem od dveh odkopov močno oklestili dnevno proizvodnjo premoga. To se je odrazilo v njegovi nižji prodaji. Namesto načrtovanih 3,7 milijona ton ga je bilo za vsega tri milijone ton. Čeprav so ga TEŠ konec leta prodajali že za približno tri evre na gigadžul, so v premogovniku iz poslovanja ustvarili več kot 21-milijonsko izgubo.

Veliko breme za premogovnik predstavljajo tudi njegovi izleti v turistične, nepremičninske in druge projekte, ki si jih je zamislil bivši prvi mož Medved. Spomnimo, denar je šel za nakup smučišča Golte, hotela v Piranu, za vprašljive nepremičninske projekte, nogomet, trženje spodnjega perila... Vse te posle so v premogovniku financirali s posojili, a so se končali dokaj klavrno. Omenimo le dva nasedla gradbena projekta HTZ, ki ga je HSE konec lanskega leta reševal z večmilijonsko finančno injekcijo. Gre za gradnjo Eko srebrne hiše ob Dunajski cesti v Ljubljani in stanovanjsko-poslovnega objekta Gorica v Velenju. Premogovnik ima v lasti tudi avtokamp ob Velenjskem jezeru, ki ga je leta 2013 v upravljanje dobil **Mitja Kontič**, sin nekdanjega poslanca SD in župana Velenja **Bojana Kontiča**.

Ali je v vseh teh poslih prišlo do kakšnih nepravilnosti oziroma oškodovanja premogovnika, naj bi bilo znano v kratkem. Družba Ernst & Young namreč končuje revizijo poslov iz obdobja zadnjih petih let in morebitne Medvedove odgovornosti za nastale večdesetmilijonske izgube.

Lobirali za odkup delnic,

ostali bodo brez vsega

Načrtovana 70-milijonska dokapitalizacija je slaba novica tudi za male delničarje premogovnika, ki obvladujejo več kot 20 odstotkov delnic. Nekateri od njih, med drugim finančnik **Bogdan Pušnik**, že dolgo pritiskajo na vodstvo HSE, naj kupi njihove delnice in jih reši iz lastništva. To je na koncu pripeljalo do kriminalistične preiskave. Čeprav bo dokapitalizacija odprta in bodo v HSE k vplačilu delnic pozvali tudi obstoječe delničarje, je malo verjetno, da bodo sodelovali pri njej, in bodo praktično razlaščeni. x

150-milijonska dokapitalizacija TEŠ 6

Medtem ko v HSE rešujejo Premogovnik Velenje pred bankrotom, se v kratkem obeta tudi nova finančna injekcija Termoelektrarne Šoštanj (TEŠ), ki je v težavah zaradi gradnje šestega bloka. Že leta 2013 so jo morali podpreti s 118 milijoni evrov, tokrat pa je v igri okoli 150 milijonov evrov visoka dokapitalizacija. Toliko dolgov do dobaviteljev in bank je

HSE plačal namesto TEŠ, zdaj pa jih bo pretvoril v njen kapital. Zaradi vprašanja nedovoljene državne pomoči je rdečo luč dokapitalizaciji že pred časom prižgalo ministrstvo za finance. Vendar so nato v TEŠ naredili tako imenovani test zasebnega interesa za vlaganje v termoelektrarno, ki je očitno pokazal, da ne gre za nedovoljeno državno pomoč.

Blaž Košorok, generalni direktor HSE Tomaž Zajelšnik DOKUMENTACIJA DNEVNIKA